

Solvaneprojekt sommaren 2013

- Solvaneprojekt
sommaren 2013

Meddelande	nummer 2014:01
Referens	Gustav Enander, miljöskyddsenheten, miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen. Månad då rapporten trycktes, 2014
Kontaktperson	Gustav Enander, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Direkttelefon 010-223 63 05
Webbplats	www.lansstyrelsen.se/jonkoping
Fotografier	Smålandsbilder.se
ISSN	1101-9425
ISRN	LSTY-F-M—2014/01--SE
Upplaga	20 exemplar.
Tryckt på	Länsstyrelsen i Jönköpings län, 2014
Miljö och återvinning	Rapporten är tryckt på miljömärkt papper

Innehållsförteckning

Sammanfattning	6
Syfte och mål	7
Bakgrund	8
Metod	9
Rollfördelning.....	9
UV-informatörerna.....	9
Informationsmaterial och arbetskläder	10
Utbildningsdag	10
Avstämningsmöten	10
Dagbok	11
Uppföljningsmöte.....	11
Utvärdering och diskussion	12
Rollfördelning.....	12
Budget	12
UV-informatörerna.....	13
Informationsmaterial och arbetskläder	13
Utbildningsdag	14
Avstämningsmöten	14
Dagbok	15
Uppföljningsmötet	15
Media	15
Övrigt	15
Slutsats	17
Referenser	18
Bilagor:	19
Bilaga 1	19
Bilaga 2.....	21
Bilaga 3.....	23
Bilaga 4.....	25

Sammanfattning

Antalet fall av hudcancer ökade mellan åren 2000 och 2008 med 44 procent i Jönköpings län. Kombinationen av UV-strålning och människors solvanor tros vara anledningen till de ökande cancerfallen. För att vända trenden har informationsinsatser genomförts, med syfte att ändra människors attityd till solning genom att uppmärksamma risken för hudcancer. Det är dock svårt att ändra på värderingar och attityder kring livsstil, utseende och solning. Informationsinsatserna är också en del av arbetet med att uppnå miljömålet Säker strålmiljö.

I arbetet under år 2013 deltog Länsstyrelsen i Jönköpings län, Landstinget i Jönköpings län, Eksjö, Jönköping och Vetlanda kommuner i ett solvaneprojekt vars syfte vara att informera om kopplingen mellan UV-strålning och hudcancer. Länsstyrelsen och Landstinget stod för handledning och utbildning inom området och kommunerna anställde genom sina arbetsmarknadsavdelningar UV-informatörer. UV-informatörerna hade som uppgift att informera om riskerna med solning på bland annat stränder, torg och köpcentrum. Informatörerna pratade med människor, delade ut en folder med namnet ”Bränn inte din framtid” samt hade på sig en gul t-shirt som det stod UV-informatör på.

Informatörernas arbete inleddes med en gemensam utbildningsdag. Under sommaren hölls avstämningsmöten med informatörerna och de förde även dagbok. Arbetsperioden avslutades med ett uppföljningsmöte.

Projektet fick genomslag i media. Det skrevs om informatörerna i lokal media i samtliga orter där projektet genomfördes. Några synpunkter som lämnades från informatörerna var att det var lättare att informera vid bra väder och att det förekom att de blev förväxlade med försäljare.

Samtliga deltagande aktörer vill fortsätta med projektet även kommande år. Vissa förbättringar kan göras, till exempel en tydligare rollfördelning. Användning av sociala medier kan också utvecklas. För att förändra människors attityd till solning krävs långsiktigt och metodiskt arbete.

Syfte och mål

Syftet är att förändra människors attityd till solning genom att uppmärksamma risken för hudcancer. Genom beteendeförändring bland människor kan antalet fall av hudcancer minska på lång sikt. Genom att genomföra kampanjen ökar möjligheterna att nå miljömålet Säker strålmiljö.

Projektets mål var att anställa och utbilda UV-informatörer och att erbjuda meningsfulla arbeten till ungdomar. Informationen skulle i första hand vara riktad mot ungdomar.

Bakgrund

Sveriges riksdag har beslutat om 16 miljö kvalitetsmål. Ett av dessa mål är Saker strålmiljö vars formulering lyder: "Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning."

Strålning förekommer överallt omkring oss. Den kommer från rymden, solen och från radioaktiva ämnen i marken. Strålning används inom forskning, sjukvård och industri, till exempel genom röntgenteknik.

Strålning kan även vara skadlig och ett av de områden som strålsäkerhetsmyndigheten pekat ut som särskilt viktiga att informera om är UV-strålning. UV-strålning ligger i våglängdsintervallet 100-400 nanometer och utgör en del av solens strålning. UV-strålningen är inte synlig för människans öga utan våglängderna är kortare vilket medför att de har högre energiinnehåll.

Kombinationen av UV-strålning och människors solvanor har bidragit till att antalet hudcancerfall ökar. Mellan åren 2000 och 2008 ökade antalet hudcancerfall med 44 procent i Jönköpings län. För att vända trenden har informationsinsatser genomförts, med syfte att förändra människors solvanor. Det är dock svårt att ändra på värderingar och attityder kring livsstil, utseende och solning.

Solvaneprojektet är en del av de informationsinsatser som görs för att förändra människors solvanor. Projektet ingår också som en åtgärd i Luftens och hälsans åtgärdsprogram som har tagits fram på länsnivå för att uppnå miljömålen.

En första omgång av projektet hölls redan år 2011 och i samband med det togs ett informationsmaterial fram som använts även i det här projektet.

Metod

Nedan följer en redovisning över hur arbetet i projektet har sett ut. I projektet har Länsstyrelsen, Landstinget samt Eksjö, Jönköping och Vetlanda kommuner deltagit. Projektorganisationen har bestått av en projektgrupp med representanter från respektive deltagande organisation. Aktörerna har haft olika roller, som beskrivs nedan. Kommunerna anställde UV-informatörer som utförde informationskampanjen under sommaren.

Projektgruppen tog fram underlag och la upp en översiktlig planering för UV-informatörerna. I början av projektet hölls en utbildningsdag för UV-informatörerna. Relativt omgående efter utbildningsdagen inledde informatörerna sitt arbete. Under sommaren hade Länsstyrelsen och kommunerna avstämningsmöten med informatörerna. Utförligare beskrivning av hur arbetet under sommaren gick till beskrivs under respektive rubrik nedan.

Rollfördelning

Deltagare i projektet var Länsstyrelsen i Jönköpings län, Landstinget i Jönköpings län, Eksjö, Jönköping och Vetlanda kommuner.

Länsstyrelsen hade ansvar för projektledning och stöttade kommunerna genom handledning till UV-informatörerna. Bland annat höll Länsstyrelsen i avstämningsmöten. Länsstyrelsen gjorde också informationsinsatser genom nyheter på sin hemsida och twitter. Pressmeddelanden skickades ut några månader innan projektet började samt i samband med utbildningsdagen.

Landstinget bidrog genom sin medicinska kompetens. Landstinget ansvarade för utbildningsdagen för informatörerna. Landstinget hade också sin informationsenhet tillgänglig som stöd till informatörerna vad gällde mediefrågor. Informatörerna hade även möjlighet att ringa direkt till hudklinikens jourtelefon om de fick medicinska frågor som de inte kunde besvara.

Landstinget och Länsstyrelsen delade på kostnaderna för framtagande av informationsmaterial och inköp av arbetskläder med specialtryck.

Kommunerna ansvarade genom sina arbetsmarknadsavdelningar för rekryteringar av UV-informatörerna samt stod för informatörernas lönekostnader. UV-informatörerna var anställda på kommunerna.

UV-informatörerna

För att arbeta som UV-informatör krävs att man är utåtriktad och gillar att träffa människor. Inför sommaren tog Landstinget fram en annons med kort beskrivning av arbetet (bilaga1).

Varje kommun valde hur många UV-informatörer de ville anställa samt i vilken anställningsform.

Jönköpings kommun valde att anställa tre informatörer genom kommunala arbetsmarknadsanställningar. Under sommaren arbetade informatörerna 9 veckor från den 17 juni till den 16 augusti.

I Vetlanda anställdes två informatörer genom feriejobb, alltså gymnasieungdomar. I Vetlanda arbetade informatörerna i tre veckor mellan den 24 juni och den 12 juli.

I Eksjö var fyra informatörer anställda i två perioder om tre veckor från den 24 juni till den 2 augusti. I Eksjö kommun var det också feriejobb med ungdomar i gymnasieålder.

Utöver att arbeta som informatör ingick det i informatörernas arbetsuppgifter att planera sitt eget arbete. Alltså själva planera var de skulle befinns sig olika dagar. I Eksjö hade informatörerna tillgång till bil, övriga använde sig av allmänna kommunikationer.

Informationsmaterial och arbetskläder

Informationsmaterialet som togs fram inför sommaren 2011 användes även under 2013 med några mindre revideringar. I sin helhet var broschyren densamma med titeln ”Bränn inte din framtid” (bilaga 2). För att bedöma hur många broschyrer som krävdes gjordes en beräkning på att varje informatör delar ut 20 stycken broschyrer per dag. Sedan gjordes ett påslag för att få viss marginal. Totalt trycktes 5000 broschyrer upp.

Utöver broschyrerna fick informatörerna varsin gul t-shirt där det stod UV-informatör samt en gul keps som de skulle ha på sig när de arbetade.

Utbildningsdag

För att utbilda informatörerna hölls en gemensam utbildningsdag för samtliga deltagande kommuner. Utbildningsdagen hölls på Länssjukhuset Ryhov. Under dagen presenterades bakgrunden till projektet och miljömålsystemet. Vidare togs det upp hur det är att arbeta som informatör samt en genomgång av hur man som informatör för ut sitt budskap både till allmänhet och till media inklusive en intervjuövning. Hudkliniken höll en föreläsning om huden och hudcancer samt riskerna kring UV-strålning. Utbildningsdagens program finns som bilaga 3.

Informatörerna fick också vid utbildningsdagen ett häfte med information om kontaktpersoner för sommaren. I häftet fanns också tips att tänka på när man arbetar som informatör.

Avstämningsmöten

För att följa upp hur arbetet framskred under sommaren hade Länsstyrelsen avstämningsmöten med UV-informatörerna i respektive kommun. Ungefär halvvägs in i arbetsperioden

ägde mötet rum och varade mellan 30 och 60 minuter. Med informatörerna i Jönköping hölls flera möten då de arbetade under en längre period.

Dagbok

Som en del i uppföljning av projektet förde UV-informatörerna dagbok. Frågor som diskuterades i dagboken var:

- Vanliga frågor du får.
- Vad har du gjort under dagen?
- Vilka utmaningar möter du?
- Goda exempel.
- Hur många personer hann du prata med under en dag?
- Hur många broschyrer delade du ut?

Ytterligare en anledning till att UV-informatörerna skulle föra dagbok var att de skulle utgöra underlag till eventuella nyheter om projektet.

Uppföljningsmöte

Efter sommaren återsamlades projektgruppen och UV-informatörerna för att utvärdera sommaren och följa upp vad som fungerat bra och vad som kan göras bättre. Eventuell fortsättning av projektet diskuterades också. Mötet hölls i Eksjö.

Utvärdering och diskussion

I följande avsnitt utvärderas projektet utifrån UV-informatörernas dagböcker samt vad som kom fram vid diskussionen på uppföljningsmötet. Förslag till förbättringar för framtida somrar lyfts också fram.

Rollfördelning

Rollfördelningen fungerade överlag bra. För en fortsättning av projektet är det dock viktigt att rollerna dokumenteras samt att en budget fastställs (se nedan). Det är också viktigt ur informatörernas perspektiv att det är tydligt till vem de ska vända sig i olika frågor. Alla inblandade aktörer måste vara tydliga med vad de kan bidra med och vad de förväntar sig av övriga aktörer.

Budget

Det fanns ingen beslutad budget för projektet. I tabell 1 redovisas de utgifter och intäkter Länsstyrelsen haft i projektet utöver arbetsinsatser. Länsstyrelsen och Landstinget delade på kostnaderna för broschyrer och kläder.

Tabell 1

Budget solvaneprojekt 2013

Utgifter	
Kläder (t-shirt, keps)	2 192,00 kr
Tryck av broschyr	3 525,00 kr
Lunch uppföljningsmöte	623,00 kr
	6 350,00 kr
Intäkter	
Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen	2 859,00 kr
Utvecklingsavdelningen	623,00 kr
Landstinget	2 858,00 kr
	6 350,00 kr

Utöver kostnader för tryck och kläder tillkom personalkostnader inom ordinarie verksamhet. Kommunerna finansierade informatörerna. En fortsättning kräver en fastställd budget så att deltagande organisationer vet vilka kostnader det innebär att vara med och vad de kan förvänta sig av övriga organisationer.

UV-informatörerna

Samtliga informatörer tyckte att det fungerade bra under sommaren. I de mindre kommunerna (Vetlanda, och Eksjö) hände det relativt frekvent att informatörerna träffade samma personer mer än en gång. Särskilt tydligt blev detta i Eksjö där man arbetade i två perioder. De som arbetade den senare perioden fick ofta kommentarer om att de redan pratat med deras föregångare. Det går att tolka det som att en tre-veckors period är en ganska lagom tid att arbeta i en mindre ort. Det kan också vara så att man bör titta på möjligheterna att informera på fler platser.

Det såg lite olika ut från kommun till kommun på vilka platser som informatörerna informerade. Generellt rörde de sig på gator och torg i tätorter, på stränder och vid köpcentrum. Det framgick tydligt att det var lättast att informera när vädret var bra och där människor har tid att stanna och prata, till exempel på stränder och i parker. Det är också väldigt väderberoende hur många personer som är i rörelse.

Köpcentrum och affärer verkar ha fungerat lite sämre att informera vid då besökare där ofta är stressade och inte gärna tar sig tid att stanna och prata. Köpcentrum och affärer ska kanske därför i huvudsak besökas vid dåligt väder då inga andra alternativ finns. Informatörerna har dock inte stött på några problem med att få tillåtelse att stå vid affärerna för att informera.

En viktig del som samtliga informatörer lyfte fram var att det var enklare att informera efter att det stått om dem i lokaltidningen. Initialt kunde de bli förväxlade med försäljare men efter inslag i media/lokalpress hände det inte lika ofta. Det är viktigt att informatörerna inte förväxlas med försäljare och hur den risken kan minska bör utvärderas.

Informatörerna var nöjda med att de fått stor frihet att planera sin tid. Det är dock möjligt att man ska följa upp mer noggrant på avstämningsmötena så att de varierar de platser de informerar på för att säkerställa att informationen sprids brett.

Nedan följer en lista med synpunkter som informatörerna lämnat som kan vara bra för informatörer kommande år att känna till:

- Ögonkontakt viktigt för att veta om folk vill prata.
- Kan ibland bli som ett förhör.
- Inte så vanligt med kluriga frågor.
- Viktigt att ha bra isbrytarfrågor förberedda.
- Inte ovanligt att man träffar på turister som inte förstår svenska.
- Kan vara lättare att informera äldre personer än yngre.
- Får frågor kring solkrämer och hur man bäst skyddar sina barn.
- Får synpunkter att informationen inte är relevant vid sämre väder.
- Lärorikt och roligt.

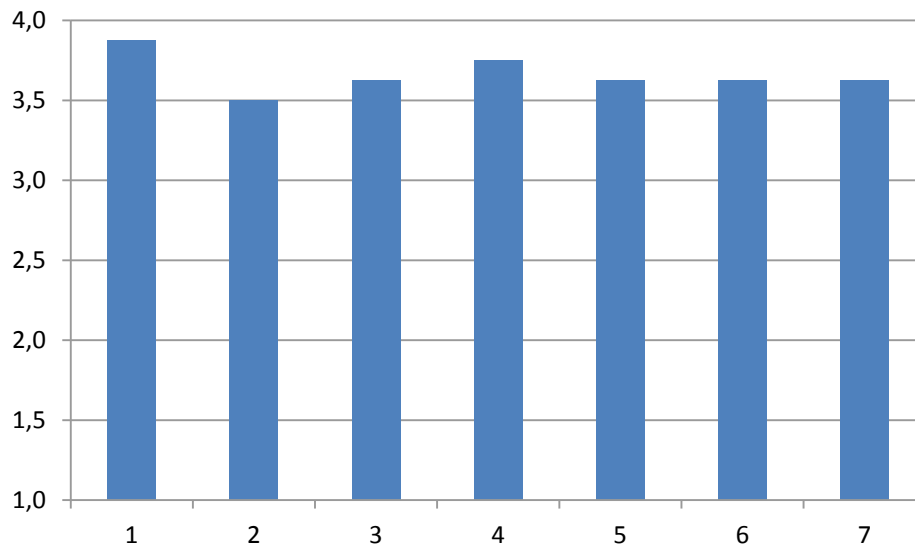
Informationsmaterial och arbetskläder

Till kommande år behöver informatörerna få mer än en uppsättning kläder. Kepsen var inte populär och användes mindre frekvent. Trycket på tröjan är svårt att förstå. Till kommande år bör det ses över hur arbetskläderna kan utvecklas.

Kalkylen på antal utdelade broschyrer överskattades något. Till kommande år behöver man inte ha fullt så stor marginal.

Utbildningsdag

I samband med utbildningsdagen gjordes en kortare utvärdering. Utvärderingen av utbildningsdagen redovisas i figur 1. Överlag fick samtliga punkter höga betyg. Resultaten från utvärderingen visade att informatörerna var nöjda med dagen samt att de hade lärt sig något nytt.

Figur 1. Betyg på en skala från 1-4. Frågorna var: 1) Har du lärt dig något nytt under dagen? 2) Motsvarade dagen dina förväntningar? 3) Vad tyckte du om upplägget? 4) Vad tyckte du om passet "sommarens uppdrag"? 5) Vad tyckte du om passet " huden och hudcancer"? 6) Vad tyckte du om passet "mediakontakt"? 7) Vad är ditt helhetsintryck av dagen?

Vid uppföljningsmötet diskuterades utbildningsdagen igen och även då var informatörerna nöjda med den utbildning de fått. Det fördes en diskussion kring om det hade varit bättre att ha utbildningen utspridd över två dagar för att lättare ta till sig all ny information. Informatörerna var dock överens om att det var att föredra att ha en utbildningsdag.

I fortsättningen skulle mer tid kunna läggas på rollspel kring hur man på bästa sätt tar kontakt med personer. I stort fungerade dock utbildningsdagen bra och den bör ha liknande upplägg kommande år.

Avstämningsmöten

Avstämningsmötenas syfte var i första hand att ge informatörerna möjlighet att ställa frågor och få en möjlighet till återkoppling samt undersöka om de behövde något särskilt stöd i arbetet. Det generella intrycket från mötena var att informatörerna fått få frågor som de inte kunnat svara på och att allt fungerade bra. Mötet är dock viktigt för att ge stöd till informatörerna under arbetsperioden. För Jönköping som hade flera möten var det första mötet det viktigaste. Frekvens av möten kan troligen minskas ner i slutet av en längre pe-

riod eller alternativt tas via telefon. Formerna för avstämningsmötet kan utvecklas mer med en tydligare mall för vad som ska följas upp.

Dagbok

Att använda dagbok som uppföljningsmetod var inte helt lyckat. Det var inget effektivt sätt att få information om vad som hände olika dagar för att sprida på hemsidor och till media. Det fungerar som ett sätt att följa upp vad informatörerna gör i stort. Vid en fortsättning av projektet finns det en poäng i att utveckla andra sätt att avrapportera och sprida information. Sociala medier som facebook, twitter och instagram bör utredas. Om man slutar med dagbok till nästa år kommer det bli viktigare med informationen som kommer fram vid avstämningsmöten. Någon form av dagbok där specifika uppgifter som kan vara bra för att följa upp projektet kan fortfarande vara aktuellt. Till exempel uppskattningar av hur många personer informatörerna träffar per dag.

Uppföljningsmötet

Det rådde konsensus om att uppföljningsmötet är väldigt viktigt för att samla alla informatörer igen och utbyta erfarenheter. Mötet var frivilligt för informatörerna i år. Det bör till kommande år vara obligatoriskt och ingå som en del i arbetstiden.

Media

Projektet har syns i flera medier. En samlad lista på projektets omnämnande i media finns i bilaga 4. Det är tydligt att det är informatörerna som media vill komma i kontakt med. Vid något tillfälle har även hudkliniken kunskap efterfrågats.

Det är också viktigt för informatörernas arbete att det skrivs om dem i den lokala tidningen. Informatörerna tyckte överlag att det var roligt att vara med i media.

Övrigt

Det går inte att redan nu följa upp om insatsen har lett till någon faktisk förbättring av folkhälsan. Att ändra människors solvanor tar tid och det är svårt att mäta. Gör man en översiktlig bedömning vilka nyttor projektet kan ha över tid bör följande vara aktuellt.

- Minskat antal fall av hudcancer (på sikt).
- Arbetslivserfarenhet för UV-informatörerna.
- Bidrar till att nå miljömålet Säker strålmiljö (på sikt).
- Gör ungdomarna medvetna om vikten av förebyggande arbete.
- Betydelsen av samverkan mellan olika aktörer (Länsstyrelse, Landsting o kommuner) för att nå målen.

Kostnader för projektet går däremot att beräkna mer exakt. De huvudsakliga kostnaderna har varit:

- Personalkostnader
- Materialkostnader

Kostnaderna har dock inte följts upp fullt ut då det inte funnits någon gemensam budget utan varje organisation har bidragit efter egna förutsättningar. Delar av materialkostnaderna redovisas under rubriken budget. Nyttorna är svåra att översätta i ekonomiska termer. Ger kampanjen den efterfrågade effekten av minskade fall av hudcancer genom förändrade solvanor kommer det på sikt bli minskade kostnader för behandling av cancer för sjukvården. Arbetslivserfarenheten för ungdomarna är också svår att värdesätta. Arbetslivserfarenhet är väldigt viktigt för möjligheten att vara anställningsbar längre fram i livet.

För att bättre samla den information som förs fram i projektet har det diskuterats att ha en facebook sida som i första hand ska vara informativ där deltagande aktörer har möjlighet att informera om projektet men där det inte ges möjlighet för allmänheten att kommentera. En tydligare infostrategi skulle kunna gynna projektet. Samtliga deltagande organisationer behöver vara delaktiga att sprida information om projektet genom sina infokanaler. Det kan finnas behov av att ta fram en gemensam kommunikationsplan.

En diskussion som flera av informatörerna varit delaktiga i är huruvida solskyddskräm är bra att använda med tanke på deras kemikalieinnehåll. För framtida projekt är det viktigt att poängtera att det bästa sättet att skydda sig är att använda kläder och att vistas i skuggan. Det är något projektgruppen behöver vara mer förberedd på.

För att utveckla projektet skulle man kunna ha en speciell satsning med någon aktivitet i tätorten där inte endast UV-informatörerna deltar utan även Landstinget och Länsstyrelsen. Det kan dock bli svårt att genomföra då informationsinsatserna genomförs till stor del i semestertider.

Slutsats

För ett lyckat projekt är det viktigt att ha en tydlig ansvarfördelning mellan kommun, Länsstyrelse och Landsting. Det är även viktigt att ha en klar budget där alla vet vad de kan räkna med för kostnader. Denna del kan utvecklas till kommande år genom fastställd projektplan och kommunikationsplan.

Det är viktigt både för att föra fram buskapet och för informatörernas arbete att media rapporterar om projektet. Därmed är det viktigt att projektgruppen aktivt arbetar med att få ut projektet i media.

Projektet är väderberoende. Vid dåligt väder är det svårare att nå fram med buskapet. Under år 2013 var vädret generellt bra. Om det vid en fortsättning år 2014 blir långa perioder med nederbörd kan nya metoder för att sprida informationen behöva utvecklas.

Det är svårt att mäta effekten av en sådan här kampanj då resultat om projektet varit lyckat märks först långt fram i tiden. Det som går att följa upp omedelbart är hur många broschyrer som delas ut samt hur stor uppmärksamhet projektet får i media.

Alla som deltog i projektet var positiva till att fortsätta med projektet år 2014. Att fortsätta med UV-informatörer ytterligare år efter 2014 är önskvärt då det tar tid att förändra människors attityd till solning. Ett långsiktigt och metodiskt förebyggande arbete kan bidra till beteendeförändringar bland människor så att fallen av hudcancer minskar samt att miljömålet Säker strålmiljö kan uppnås.

Referenser

Länsstyrelsen i Jönköpings län, meddelande 2009:36. Luftens och hälsans miljömål, Åtgärdsprogram 2010-2014.

www.miljomal.nu

www.naturvardsverket.se

Ett spännande sommarjobb

Prata om solvanor i sommar

Gillar du att vara utomhus och trivs med att träffa många människor? Då kan du sommarjobba med att informera om solvanor.

Allt fler människor drabbas av hudcancer, en allvarlig sjukdom som kan vara dödlig. Den vanligaste orsaken till hudcancer är att huden skadats av solens ultraviolette strålar. Därför är det viktigt att informera människor om hur man skyddar sig mot solskador och om vilka risker som finns när man vistas i solen.

Landstinget i Jönköpings län och Länsstyrelsen söker informatörer som ska dela ut informationsmaterial och prata om solvanor med människor på badstränder, i parker och andra platser där många är ute på sommaren.

Du får utbildning om solvanor av vårdpersonal från hudkliniken på Länssjukhuset Ryhov i Jönköping. Vårdpersonalen hjälper också till att svara på frågor som kan dyka upp när du är ute och arbetar. Du får även utbildning i att hålla kontakt med media, som ofta berättar om solvanor och de risker som finns. Du arbetar alltid tillsammans med en annan informatör.

Är du intresserad?

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

EKSJÖ
KOMMUN

Landstinget
i Jönköpings län

Ring din vårdcentral...

om dina födelsemärken förändras i färg eller form, eller om de börjar växa, klia eller blöda på något sätt.

om du får besvärande solexem.

om du bränner dig och får kraftiga blåsor.

För mer info, se Landstingets webbplatser

www.1177.se

www.lj.se/barndialogen

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Bränn inte din framtid

Det är dags

Du vet det säkert redan, det gör nämligen de flesta. Att UV-strålningen från solen är skadlig och att ju fler gånger du bränner dig, desto större är risken för hudcancer.

Du vet säkert också att hudcancer idag är en av de vanligaste cancerformerna i Sverige. Allt detta vet du. Nu är det dags att du gör något också.

+44%

Ökningen av antalet hudcancerfall i Jönköpings län mellan år 2000 och 2008.

Tips!

När din skugga är kortare än du är solen som starkast. Var extra försiktig mellan klockan 11 och 15 på dagarna.

Kolla i tidningarna eller på nätet efter UV-index. Högt UV-index = stark sol. Vatten släpper igenom UV-strålning, du är alltså inte skyddad när du badar.

SKYDDA DIG MED:

Kläder (helst torra, löst sittande, tätt vävda)

Hatt

Solkräm (minst faktor 15)

Solglasögon

Utbildning för UV-informatörer sommaren 2013

17 juni Hudkliniken Ryhov

- 09.00 **Praktisk information för dagen**
Kort välkommen och praktisk information för dagen.
Christina Sköldmark, Noomi Carlsson
- 09.05 **Presentation**
Presentationsrunda
Noomi Carlsson
- 09.20 **Sommarens uppdrag**
Genomgång av praktikaliteter som uppbackning via telefon, dagboksanteckningar och avstämningar.
Gustav Enander
- 09.50 **Fika**
- 10.10 **Sommarens uppdrag**
... fortsättning
Gustav Enander
- 10.40 **Huden och hudcancer**
Utbildning i vad hudcancer är och hur den utvecklas.
Behandlingar och prognoser.
Christina Sköldmark
- 12.00 **Lunch**
- 13.00 **Huden och hudcancer**
... fortsättning och frågor
Christina Sköldmark
- 14.00 **Bensträckare**
- 14.10 **Mediakontakt**
Genomgång av hur man hanterar media och svarar på frågor.
Mats Fäldt
- 14.30 **Fika**
- 14.50 **Mediakontakt**
... fortsättning och mediaövningar
Mats Fäldt
- 15.45 **Avslutning**

Bilaga 4 - medieinslag

Nedan listas nyheter under sommaren då projektet omnämns¹

TIDNINGAR

Vetlandaposten – 2013-06-26

Smålandstidningen – Eksjö – 2013-06-28

Vimmerby tidning – 2013-07-02

<http://www.vimmerbytidning.se/article/articleview/53603/1/70/>

Jönköpingsposten – 2013-07-06

Jönköping.nu – 2013-07-25

RADIO

SR 2013-07-02

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=91&artikel=5581441>

SR – Lasso 2013-07-11

<http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/221535?programid=2345> ca 2:08:00 in i programmet.

TV

Smålandsnytt 2013-07-04

http://www.svt.se/nyheter/regionalt/jonkopingsnytt/fortsatt-okning-av-hudcancer-1?&_suid=13729182591590842177986241796

¹ Med reservation att något medieinslag saknas

